

W pogoni za straconym czasem. Wzrost gospodarczy w Europie Środkowo-Wschodniej 1950-2030 Witold M. Orłowski

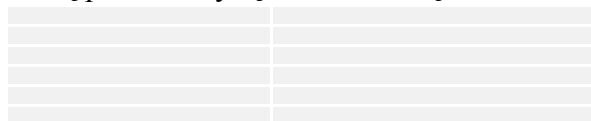
Burzliwe dzieje rozwoju krajów Europy Środkowo-Wschodniej w ciągu minionych dziesięcioleci zasługują na głębsze badania, bez ograniczania się do powtarzania obiegowych sądów. Błędów popełnionych przed półwieczem nie da się dziś naprawić, a wiedza na temat okresu transformacji ma głównie znaczenie historyczne. Jednak z każdej porażki trzeba umieć wyciągać wnioski na przyszłość, a zrozumienie mechanizmów, które w drugiej połowie XX wieku doprowadziły do gospodarczej degradacji Europy Środkowo-Wschodniej, może pomóc nadgonić stracony czas.

[Prof. Witold M. Orłowski](#) analizuje rozwój gospodarczy Europy Środkowo-Wschodniej od roku 1950 (nawiązując do historycznych i kulturowych przyczyn przebiegu procesów rozwojowych na przestrzeni minionego tysiąclecia) aż po rok 2007.

Rozważa ponadto perspektywy rozwoju regionu do roku 2030. Podejmuje niezwykle ciekawe tematy badawcze, m.in.:

- Jak zmieniała się pozycja regionu na gospodarczej mapie kontynentu w ciągu minionych wieków i dziesięcioleci?
- Jakie było rzeczywiste tempo wzrostu gospodarczego w okresie gospodarki komunistycznej (1950-1989)?
- Jakie czynniki zdecydowały o tym, że wzrost ten był wolniejszy niż w krajach Europy Zachodniej?
- Czy okres gospodarki komunistycznej był gospodarczą katastrofą?
- Jakie czynniki zdecydowały o tempie rozwoju gospodarczego w latach 1995-2007 i różnicach tempa wzrostu gospodarczego w okresie transformacji?
- Jaki może być wpływ obecnego globalnego kryzysu na rozwój krajów regionu?
- Jakie są perspektywy wzrostu gospodarczego w krajach regionu do roku 2030 i czy kraje te dościgną w tym czasie Europę Zachodnią?

Książka jest przeznaczona dla wykładowców i studentów kierunków ekonomicznych, dziennikarzy zajmujących się problematyką ekonomiczną.

Stosowane skróty

Wstęp

Rozdział 1. Europa Środkowo-Wschodnia: ustalenia wstępne

- 1.1. Okres objęty badaniem
- 1.2. Ogólna definicja terytorialna
- 1.3. Zmiany definicji w poszczególnych okresach badania

1.4. Podstawowe dane o krajach EŚW w roku 2008

Aneks do rozdziału 1. Dostępność i jakość danych statystycznych w krajach EŚW

Rozdział 2. Problemy rozwojowe krajów Europy Środkowo-Wschodniej: uwarunkowania historyczne

2.1. Czy odległa historia ma znaczenie dla problemów XX wieku?

2.2. Problemy kulturowe, polityczne i społeczne w rozwoju gospodarczym krajów EŚW

2.3. Rola regionu EŚW w gospodarce europejskiej do roku 1950

2.4. Region EŚW w roku 1950: dziedzictwo przeszłości

Rozdział 3. Wzrost gospodarczy w Europie Środkowo-Wschodniej w okresie komunizmu (1950-1989)

3.1. Wzrost gospodarczy w okresie komunizmu: stylizowane fakty (nie do końca sprawdzone)

3.2. Statystyka i rzeczywistość: wzrost w latach 1950-1989

3.2.1. Początkowy dystans w stosunku do Europy Zachodniej (1950)

3.2.2. Końcowy dystans w stosunku do Europy Zachodniej (1989)

3.2.3. Rzeczywiste tempo wzrostu gospodarczego w regionie EŚW (1950-1989)

3.2.4. Czy tempo wzrostu gospodarczego w regionie EŚW było wysokie?

3.3. System polityczny i gospodarczy w krajach EŚW w latach 1950-1989

3.4. Anatomia wzrostu w krajach EŚW w okresie komunizmu

3.4.1. Metoda badawcza (porównania z wzorcem)

3.4.2. Tempo wzrostu PKB w krajach EŚW i w krajach-wzorcach

3.4.3. Akumulacja kapitału: stopy oszczędności i inwestycji w krajach EŚW

3.4.4. Akumulacja kapitału ludzkiego w krajach EŚW

3.4.5. Rachunkowość wzrostu w krajach EŚW (1950-1989)

3.5. Inne aspekty wzrostu w krajach EŚW w okresie komunizmu

3.5.1. Postęp techniczno-organizacyjny

3.5.2. Wydatki militarne a wzrost w krajach EŚW

3.5.3. Nierównowaga wewnętrzna i zewnętrzna

3.6. Rozkład gospodarki komunistycznej w krajach EŚW (1988-1989)

3.7. Próba syntezy: czy komunizm był gospodarczą katastrofą?

Aneks do rozdziału 3. Metodyka szacunku skali inwestycji w krajach EŚW w latach 1950-1989

Rozdział 4. Wzrost gospodarczy w Europie Środkowo-Wschodniej w okresie transformacji (1990-2007)

4.1. Skala zmian gospodarczych w okresie transformacji

4.2. Szok i Dostosowanie (1990-1994)

4.2.1. Punkt wyjściowy reform: różna sytuacja krajów

4.2.2. Jak wielka była skala spadku PKB w okresie Szoku i Dostosowania?

4.2.3. Popytowe źródła dla zmian PKB w okresie Szoku i Dostosowania

4.2.4. Sektor zamierający i sektor dynamiczny - zamiast rachunkowości wzrostu

4.2.5. Co zadecydowało o skali zmian PKB w okresie Szoku i Dostosowania?

Czynniki wpływające na skalę zmian PKB: sektor zamierający

Czynniki wpływające na skalę zmian PKB: sektor dynamiczny

4.2.6. Reformy gospodarcze a cierpienie społeczne

4.3. Nowy Wzrost (1995-2007)

- 4.3.1. Punkt startu Nowego Wzrostu: kraje EŚW po pierwszej fali reform
- 4.3.2. Zmiany PKB w okresie Nowego Wzrostu
- 4.3.3. Popytowe źródła zmian PKB w okresie Nowego Wzrostu
- 4.3.4. Rachunkowość wzrostu w krajach EŚW w okresie Nowego Wzrostu
- 4.3.5. Co zdecydowało o skali zmian PKB w okresie Nowego Wzrostu?
Czynniki wpływające na skalę zmian PKB: firmy krajowe
Czynniki wpływające na skalę zmian PKB: inwestycje zagraniczne
- 4.3.6. Stabilność rozwoju gospodarczego w okresie Nowego Wzrostu: rachunek inwestycji i oszczędności
- 4.4. Próba syntezy: skąd wywodziły się różnice tempa wzrostu gospodarczego w okresie transformacji?

Rozdział 5. Perspektywy rozwojowe krajów Europy Środkowo-Wschodniej: spojrzenie w przyszłość

- 5.1. Załamanie wzrostu w krajach EŚW w czasie Globalnego Kryzysu (2008-2010)
 - 5.1.1. Przyczyny i skutki Globalnego Kryzysu
 - 5.1.2. Wpływ Globalnego Kryzysu na wzrost gospodarczy krajów EŚW
 - 5.1.3. Podatność krajów EŚW na efekty Globalnego Kryzysu
- 5.2. Perspektywy wzrostu w krajach EŚW do roku 2030
 - 5.2.1. Szanse i zagrożenia rozwoju krajów EŚW
Oszczędności i inwestycje w krajach EŚW
Jakość i koszt kapitału ludzkiego w krajach EŚW
Dystans technologiczny i innowacyjność w krajach EŚW
Otoczenie instytucjonalne w krajach EŚW
 - 5.2.2. Najważniejsze mechanizmy rozwoju w krajach EŚW w ciągu najbliższych dwóch dekad
- 5.3. Próba syntezy: czy kraje EŚW dogonią Europę Zachodnią?

Zakończenie

Bibliografia